

RHWYDWAITH ARDDANGOS

Mawrth – Mai 2018

Sgôr RAG

■ Coch ■ Oren ■ Gwyrdd

Gwyrdd Prosiectau a digwyddiadau yn unol â'r targed

Rhwydwaith Arddangos

Safle Arloesedd	8
Safle Arddangos	12
Safle Ffocws (Cyfanswm Cronnus)	90

Digwyddiadau'r Rhwydwaith Arddangos

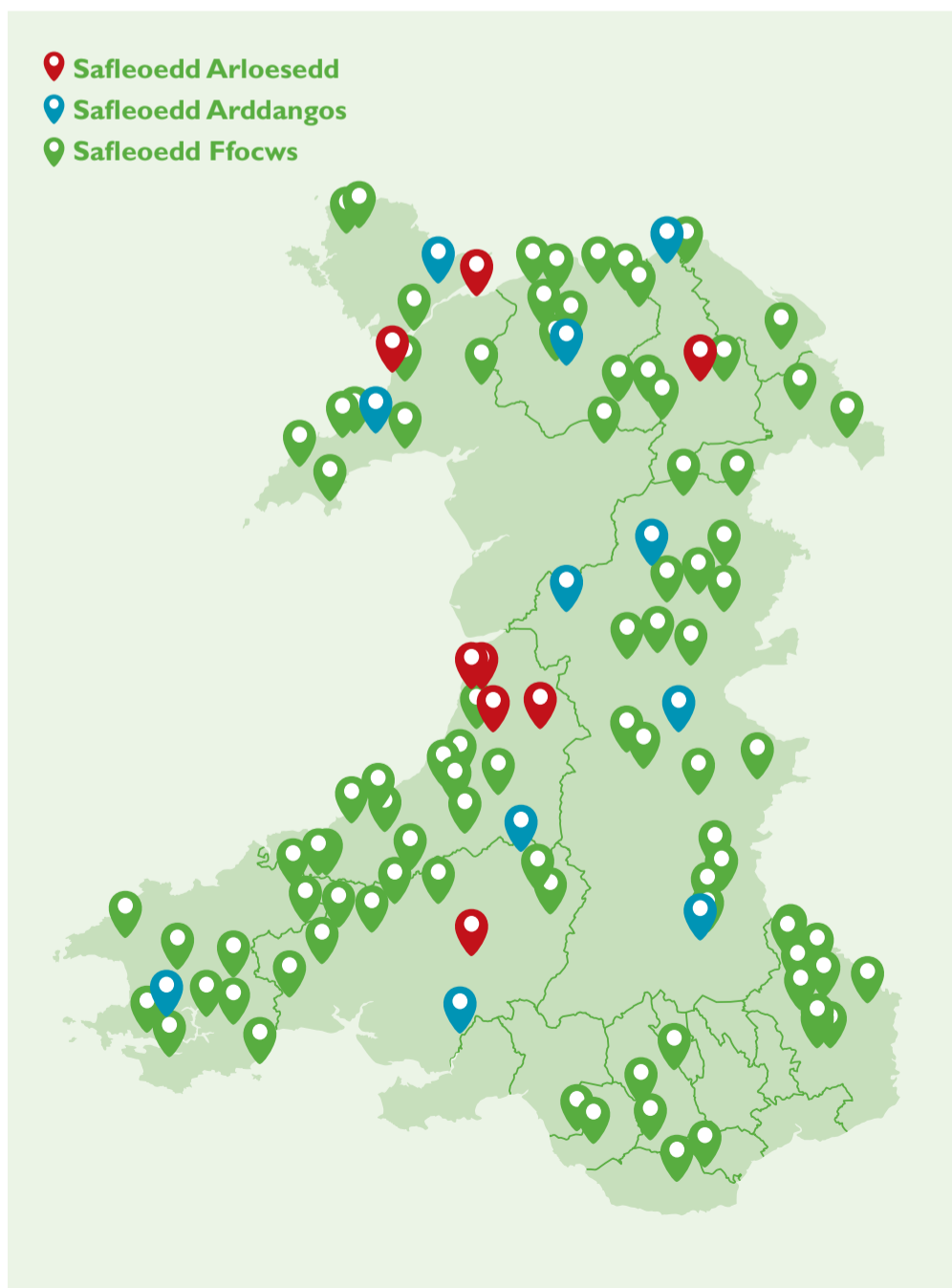
Mawrth – Mai 2018

Disgrifiad	Cyfanswm Digwyddiadau (Targed Blynyddol)	Cyfanswm Digwyddiadau (A Gynhaliwyd)
Digwyddiadau Safleoedd Arloesedd	32	6
Digwyddiadau Safleoedd Arddangos	36	9
Digwyddiadau Safleoedd Ffocws	54	12

690 O BOBL WEDI MYNYCHU DIGWYDDIADAU'R RHWYDWAITH ARDDANGOS

Mae'r map isod yn dangos lleoliad daearyddol y safleoedd o fewn y Rhwydwaith Arddangos.

Cliciwch yma am fwy o fanylion yngl n â phrosiectau neu ddiwyddiadau ar ein rhwydwaith arddangos.

Prosiectau ar fferm

Canolbwyntio ar Broffilio Metabolig

Mae proffilio metabolig yn dechreg ddefnyddiol i wirio statws maetholion da byw ar adegau allweddol yn ystod y gylchred gynhyrchu. Mae nifer o brosiectau'n cael eu cynnal ar ffermydd y Rhwydwaith Arddangos i weld sut all y canlyniadau ddylanwadu ar benderfyniadau rheolaeth.

Cynhaliodd Safle Ffocws Sychpant brofion gwaed ar y gwartheg sych a gwelsant fod problemau egni o fewn eu diet. Ar ôl ymchwilio'n fanylach, awgrymwyd fod eu cymeriant Deunydd Sych (DM) yn rhy isel ar 9KG DM/dydd ac y dylent fod yn anelu at gymeriant o 12-15 KG/DM/dydd. Roedd y cyngor a roddwyd yn awgrymu y gellir sicrhau hyn drwy fwydo silwair o ansawdd uchel yn hytrach na chynyddu'r dwysfwd.

Cynhaliodd Safle Arddangos Aberbranddu brofion ar famogiaid dair wythnos cyn wyna ac roedd canlyniadau cymedr β -hydroxybutyrate (β -OHB) ac wrea-N yn dangos bod gofynion egni'r mamogiaid yn cael eu bodloni. Mewn grŵp o famogiaid teneuach a oedd yn cario gefeiliaid, roedd y gwerthoedd β -OHB yn uwch, gan awgrymu nad oedd eu gofynion egni'n cael eu bodloni. Gyda thair wythnos i fynd cyn wyna, cynyddwyd eu dyraniad silwair a rhoddwyd 300g/mamog o ddwysfwd

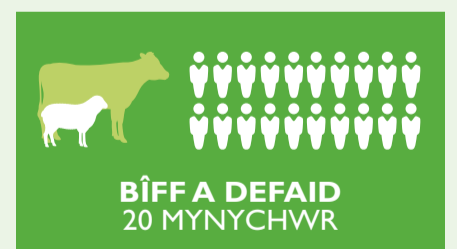
Profi gwaed yn Aberbranddu

yn hytrach na 250g/mamog. Dangosodd y profion hefyd fod lefelau albwmyn yn isel, yn enwedig yn y mamogiaid teneuach a oedd yn cario gefeiliaid, a allai fod o ganlyniad i broblem afiechyd presennol neu broblem arall dan yr wyneb. Anfonwyd 10 mamog wag am brawf post mortem a gwelwyd bod haint llyngyr yr iau yn bresennol. Gan weithredu ar y wybodaeth hon, aeth Irwel ati i drin y mamogiaid tenau gyda drensh a oedd yn lladd llyngyr yr iau aeddfed er mwyn lleihau unrhyw niwed pellach.

Er mwyn galluogi ffermwyr ledled Cymru i gael mynediad at yr wybodaeth ddefnyddiol hon, mae Cyswllt Ffermio wedi bod yn cynnig clinigau gyda milfeddygon. Mae mamogiaid a buchod llaeth wedi cael eu profi er mwyn gwirio a yw eu dogn yn sicrhau'r canlyniadau delfrydol. Pan fo problemau'n cael eu darganfod, mae modd addasu'r diet a fydd yn atal problemau pellach rhag codi os bydd anifeiliaid yn cael gormodedd neu ddim digon o fwyd.

Canolbwyntio ar Reoli Glaswellt

Meistr ar Borfa – cyrsiau wedi'u teilwra ar gyfer cynhyrchwyr da byw i'r cynorthwyo i sicrhau'r cynhyrchiant gorau ac i wneud y defnydd gorau o'r glaswellt maen nhw'n ei dyfu.

Adborth gan fynychwyr:

"Bydd trosi mwy o badogau i system bori cylchdro yn flaenoriaeth gan ddefnyddio'r wybodaeth a'r hyder y mae'r cwrs hwn wedi ei roi i mi."

"Nid glaswellt yw pobeth. Byddwn yn cynllunio mwy ymlaen llaw o ran lleoliad ein cafnau dŵr."

Prosiect Porfa Cymru

Mae 16 safle ar draws Cymru yn mesur porfa ac yn casglu data sydd i'w weld ar wefan Cyswllt Ffermio. Gall ffermwyr gael mynediad at y data hwn a'i ddefnyddio fel canllaw ar gyfer eu hardal leol trwy ddewis y safleoedd agosaf atyn nhw.

Er enghraifft, ar ddiwedd Mai roedd y safleoedd yn llwyddo i gyflawni'r cyfraddau twf canlynol:

Safle	Cyfradd Twf Dyddiol ar ddiwedd Mai 2018 (Kg DM/Ha)	Gorchudd Cyfartalog y Fferm (Kg DM/Ha)
Ruthin (fferm laeth)	98.1	2077
Llandeilo	48.7	2400
Y Fenni	45.2	2023

Bydd y ffermwyr sy'n mesur yn defnyddio'r data hwn i gynllunio eu dyraniad pori a chaeau silwair gan amlygu pwysigrwydd mesur glaswellt i sicrhau'r cynhyrchiant gorau posibl a gwneud y defnydd gorau o'r hyn sy'n cael ei dyfu.

Pridd, Tail ac Arian

2 DIGWYDDIAD

Cynhaliwyd gydag

82 YN MYNYCHU

Nod: hybu rheolaeth pridd da a chynllunio rheoli maetholion

Roedd trafodaethau yn ystod y digwyddiadau'n cynnwys y canlynol:

Mae gwasanaethau ychwanegol a gynigir fel rhan o raglen Cyswllt Ffermio sy'n galluogi ffermwyr i wella eu rheolaeth tir glas yn cynnwys:

Adborth gan fynychwyr:

"Rwy'n teimlo'n fwy hyderus o ran gwybod beth mae'r pridd ei angen"

"Cefais fy syfrdanu pa mor werthfawr yw slyri o ran y gwerth ariannol"

"Roedd gen i ddealltwriaeth dda o'r pwnc eisoes ond mae bob amser werth diweddarau eich gwybodaeth"

"Rydw i wedi dysgu am bwysigrwydd pridd iach ar gyfer glaswelltir a thir â'r cynhyrchiol"

"Rydw i'n fwy ymwybodol o wahanol dechnegau rheolaeth er mwyn lleihau cywasgiad pridd"

"Mae samplu'r pridd a pH pridd yn bwysig"

"Canolbwyntiwyd ar yr elfennau sylfaenol"

Canolbwyntio ar Gynhyrchu Dofednod

Mae safle Ffocws Genauhafod wedi bod yn edrych ar ddefnyddio technoleg robotig i wneud y gwaith yn rhwyddach ar eu huned dofednod a gwella amodau gwaith ar gyfer y staff. Yn y gorffennol, roedd disgwyl i staff godi pwysau o dros 10kg gan beri risg o anafu wrth droi'r corff a phlygu i'r ochr. Mae'r robot wedi gwaredu'r angen i staff godi pwysau dro ar ôl tro ac wedi gwella amodau gweithio'n gyffredinol.

Yn ogystal, mae'r canlyniadau wedi dangos y canlynol:

- Mae'r robot paledi wyau yn arbed 2.5 awr y dydd
- Ar gyfradd o £7.5 l yr awr, mae hyn yn arbediad dyddiol o £18.78 ac yn arbediad blyneddol o £6852

Canolbwyntio ar Reoli Gwiddon Coch

Defnyddio EXZOLT® i reoli gwiddon coch mewn Unedau Dofednod

Mae gwiddon coch yn broblem economaidd a lles difrifol ar unedau dofednod. Bydd y prosiect Safle Ffocws ar Fferm Fenton Farm yn edrych ar ddefnyddio brechlyn i reoli'r gwiddon a bydd yn monitro'n rheolaidd er mwyn asesu lefelau haint.

Bydd y dangosyddion perfformiad allweddol isod yn cael eu mesur ar gyfer yr haid:

I ddysgu mwy am widdon coch, cliciwch yma ac ewch i dudalen 12.

Cyfathrebu'r Canlyniadau

Mae cyfathrebu canlyniadau'r gwaith sy'n cael ei wneud ar y rhwydwaith arddangos yn hanfodol. Mae Cyswllt Ffermio yn defnyddio dulliau amrywiol i sicrhau bos cymaint o bobl â phosibl yn derbyn yr wybodaeth sy'n deillio o'r prosiectau, gan gynnwys:

- Erthyglau: 31 wedi'u creu – mae'r holl erthyglau ar y wefan, a gan ddibynnu ar y cynnwys, mae rhai'n cael eu rhannu gyda'r Farmers Guardian.
- Blogiau a Flogiau i gynnig diweddariadau o'r safleoedd – mae 9 wedi'u creu
- Cyfryngau Cymdeithasol
Diweddariadau Facebook: 160
Diweddariadau Twitter: 159
- Fideos 18
- Ymweliadau â'r wefan:
Safleoedd Arloesedd: saesneg 241, cymraeg 80
Safleoedd Arddangos: saesneg 593, cymraeg 92
Safleoedd Ffocws: saesneg 1,351, cymraeg 474

